

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Korta Lärda Nyheter.

Götheborg. Hos Consistorii Notarien härdes, Herr Joh. Alander, finnes följande lärda Nyheter.

1) Prosten, Mag. Carl Ekmans Epistel = Postilla i 4:te om hvilken Hans Högwördighet i Linköping ytrat at så fullkomlig utläggning öfver alla Afsonfångs = Texter icke är tillföre utarbetad på vårt Modersmål. Exemplaret kostar 13 Dal. R:mt. 2) Herr Biskop Rhyms Svea = Rikes Biskops Chronika, som kostat praenuntianter 7 Dal. R:mt, men säljes nu mera för 5 Dal. i samma Mynt. Utan twiswel är denna Boken wärd för summan, fast Swenskan i Chronikan så wäl som stillan smakar mången äfvenså litet, som min och min Disputationer anstädt Hans Högwördighet. 3) Sammandrag af Cancelli = Rådets, Herr von Dalins Historia, hwaraf första Delen redan utkommet, och erhålles tillika med Fristelig försäkran om den andra, som är utgiven der Pressen, mot 4 Dal. S:mt, på godt Holländskt Papper = Trykpapper, och mot 5 Dal. på Skripapper. Brevet draget innehåller Författarens egna ord, och mera höfves ej at sägas til Bokens heber. 4) En wacker Samman på Swenska, kallad Rolofs händelser, med mera. Denna Bok får nog afgång, om Fruntimren i Götheborg äro så läsgiriga, som annorstädes. Priset wärd icke, frågor och litet derester. 5) Peringskölds Bibliotek = Slägt = Register, för 10 Dal. R:mt. 6) Wennerbergs Botemedel emot fallande = sjukkan, för 4 öre S:mt.

Likaledes finnas ännu hos den bekante Bokbindaren här nyligen utgifwit Carga på sina Böcker, Exemplar af de Licent. Knös makra Predikningar, och ibland andra Föreläsningar, et arbete, som påminner oss, hwad i går talades, och är kanske redan förgåtet. Jag har det förtvende til Götheborgares Christiendom, at Tuppelagor ej interessera dem mer än förenämnda Skrifter.

Hwad Nytt i Staden?

den 5 Martii 1759.

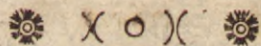
Kundgörelser.

Den som ästundar en så kallad Camera Obscura med alt sit tilbehör, tåckes infinna sig i min, med hela 40 Dal. S:mt. Uppfinnaren af denna Machinen war den wise mannen, Baptista Porta, hwilken jag hwarfen har den äran at känna, eller tid at esterspana i lärda Werlden. Den wälbekante Sturmius asritade Slott i sina färgor, med tilhjelp af detta konstögar, innespärriad i en liten mörk Kammare, hwilken drogs lika som en wagn. Ingen målare estersapar sjelfwa rörelsen, som tingen äga; men detta werkar Naturen på et hwitt papper, hwarpå bilderna af utwärtens ting, emottagna genom et dubbelt och kulrigt glas, tydeligen föreställas. Många förnöjande Skådespel, mycket ljus i Optiquen, och mycken lärdom för Målare, lemnar detta artiga konstögar. En Diopter = lineal, med fullkommen Scala, nyttig för Landtmätare, kan och erhållas för 18 Dal. S:mt.

Nedan jag skrifer om mörke Kammaren, så blifwa 2 ledige til Påst, hos Johan Fredric Meyer, boende mellan Kongs = och Wal = på Magasins = gatan. Kammen äro i öfwerwåningen, och at gatan belågna, solgagteligen ljusa om klara dagen, men af den underliga egenkapen, at de passa sig allena för ogiftra Personer.

Til prydnad i ena Kammaren, kan en god och behållen, fast han kallas Rese = Coffert, erhållas hos Madam Lagor under Stogen. Cofferten har det Swenska selet, at han är med en Engelsk läs wäl bestagen.

S:mt.

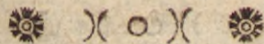

Småfäker.

Gamla Nyheter. Uter nytt ämne til en gelig Hjelteedigt. En Ungdom, som åkat spår i förled Urwäder, hade den olyckan, at fastna i en Snödrifwa wid gränse-Skelnaden af Halland och Wskhems härad. Detta är selswa Fabeln, eller Historien, som spådes med Epifoder, och tillfälliga granlåter. Man afstämde 2 Små-Herrar, (twi! nu förtalte jag mig) med hela beföret och snöyran, och det äfwenlyliga kårret, hwilket ligger wid wägen, och albrig tillfruset, sedan år 1741 en Wintertid, som ej sådt sin like på Nittonde året. Sifaran således öfkes, när den ene seglar i drifwan, och andre fastnat med ena foten i Kårret, lånar man ord af Virgilius l. 1 Aen. som sättas dem i munnen.

-- Mene Iliacis occumbere campis Non potuissent. Ändteligen blifwa Hjelrtarne räddade genom någ underwerk, hwar på uprefes, om de orka så mycket, nytt landamärke, af 2 hopwåltrade snöbollar, lifnastoderna wid Gibraltar. Man glömmet ej, at ströfina ställen några lärda anmärkningar, såsom beskrifningen på Sagssön, och der belägna den, med Historien om Swenske och Danske Konungen, som spifat middag på stenbordet, och derpå rest ut på Den i 2 Ekstokkar, afgöra tråtan om gränse-Skelnaden. Man förtiger utan synd, at denna är gålet utmärkt i dålden, där en ny Pyramid sattes 1754. Ty stenbordet, eller gränsestenen, som ligger uppå backen, med Sagssön och Sagan äro säkrare märken, i stöd af hela Sagan.

Brefwårpling. En Gynnare i Tyska Riket för förårat mig et Bref, och med Brefsret en Critique. Utanfristen får jag heder och rang som Directeur i wer Götheborgska Magasinet: Brefsret innehåller, Ma

Magasin bör staswas med 3. Jag svarar: om den kloke Tysken wisar mig ordets afledning, och jag derutaf finner, at t och s, det är z, har rum i stamorden; så torde jag följa dess råd. Nu skrifer jag, som man talar, af lärbare ofunnighet, än Håklaven tror: och dermed tackar jag för Brefsret, och kastar lärdomen under bordet. Wid tillfälle tänker jag utbreda mig längre öfwer Swenska Rättskrifningen.

Små Kyrko-Tidningar.

Uti Swenska Församlingen äro Wigde Stads-Dwartermästaren, Carl Gustaf Kewigin, och Jungfru Anna Cath. Jansson: Klenfmeden, Mäster Hieronymus Kampf, och Jungfru, Lucia Petersson: Begrafwen Trågårdsmästaren, Jonas Lundberg, och 2 barn.

Uti Tyska Församlingen är födt et flicko-barn.

Uti Kronhus Församlingen äro Wigde Handlangaren, Johan Wallenbeck, och Enkan, Hustru Elin Anders-Dotter.

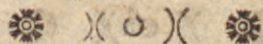
Korta Stads-Nyheter.

I denna Wekan äro inga Werlar sålda, hwar öfwer likwål ingen underlek anställes.

Spannemål. Priset är följande: Någen kostar på Torget 12 Dal. Kornet 8 Dal. Hafren 5 Dal. 16 öre.

Utgångne äro Skepparne, Oluf Knut Bagge, til Hamburg, med Sill, Olof Hellman, til Lissabon, med Bräder.

Resande äro Herr Håradshöfdingen Broström från Uddewalla, som bor hos Handelsmannen Wetterman,

man, och Herr Magister Bökman, boende på tre Mare, at förtiga flere, som taget in hos Handelsmännen Westerling, hwilkas namn ej kunnat med all gelig anstalt erhållas.

Den mycket omtalte Fregatten Falk ankom slutet af förra månaden, försedd med 40 Canoner, och icke räddeligt Manuskap. Det är obekant, hwart ut flyger, och huru länge han hwilar. Som förmenat skal han kryssa i Nordsjön.

Passen för Ostindiska Skeppen, som afsingo den 26 Febr. daterades den 11 Januarii. Enligt utdrag af Kullorna, märke wi följande Compagniets Officerer, nämligen på Stockholms Slott, Herr Gabriel Wier, Förste SuperCargo, Andre, Herr Carl Bratt, Tredje, Herr Fridrich Habicht, Fjerde, Herr Frans Wallin, Förste Assistent, Herr Bengt Cöhler, Andre, Herr Georg Prints: Capitainen, Herr Carl Gustaf Lehmann, Förste Styrman, Herr Matthias Holmers, Andre, Herr Jacob von Utsfall, Tredje, Herr Carl Frid. Wierman, Fjerde, Herr Christ. Wolfgang. Förre Lärareman är Herr Axel von Köhler, Andre, Herr Joh. Schöder: Skeps-Predikant, Herr Anders Odman, Högskåll, Herr Fridrich Weisse. Desse allesamman sa wid första Taffelen, hwilken skal wara stätelig, och Canton högförstelig. Capitainen har 100 Dal. om månads hyra, och 8000 Dal. i Privilegie-penningar. Förste Styrmannen 80 Dal. om månaden, och 5000 Förning; Andre 60 i hyra, och 3000 i Förning; Tredje 40 i hyra, och 1800 i Förning; och Fjerde 30 i hyra, och 1200 i Privilegie-penningar.

Resten följer härnäst.

N:o II.

Götheborgska Sagasinet.

den 12 Martii. 1759.

Stads-Nyheter.

Götheborg. Följande Skepp har Swenska Ostindiska Compagniet uphandlat och utredt, ifrån dess början til år 1759.

Friedrich, Rex Swecia, bröt Isen, eller rättare Wägen och Wägen, år 1732; och gjorde flera långwaga Färd, än någon af de andre stormastare, nämligen 4 til Canton, och 1 til Bengala, allesamman lyckliga. Procenten war 75, 68 $\frac{1}{2}$, 38 $\frac{1}{2}$, 10, 33. Förmånste SuperCargo på första Resan war Herr Commerce-Rådet, Colin Campbell, en Herre, som med owanligen lofwärda gerningar gjort, sin äminnelse wördad, och hwars Leswerne jag altför gerna teknade, om nödiga hjelpredor ej saknades.

Ulrica Eleonora led öfwerwäld i öpna Sjön, som likwäl med besätningen tillbaka år 1734, sedan Swenska Factoriet i Porto Novo blifwet år 1733 af Francka och Ingelska Compagniet föflat. Omständelig berättelse om detta äfwenlyr har war witre Academist, Herr Commerce-Rådet Lagerström, utgifwet. Förste SuperCargon, Barrington, och Capitainen Utsfall, böra för deras hurtighet, och synnerligen floka upförande märkas. Procenten war ingen.

Tre